

OBSAH:

ÚVODEM (Prof. JUDr. Igor Tomeš)	13
ČÁST A. ZPRÁVA O POSTUPU PRACÍ (Dr. Lucie Benešová a Prof. JUDr. I. Tomeš)	15
I. ZADÁNÍ, CÍLE A REALIZACE PROJEKTU	16
1. Zadání projektu	16
1.1. Základní informace	16
1.2. Cíle projektu	16
2. Základní úkoly projektu a jejich realizace	17
2.1. Základní úkoly projektu	17
2.2. Realizace projektu	17
3. Harmonogram postupu	17
II. PRŮBĚH PRACÍ A SEMINÁŘE	18
1. Realizační tým	18
2. Příprava a schválení národních zpráv	19
2.1. Plán	19
2.2. Napsání národních zpráv	21
2.3. Schválení národních zpráv	21
3. Seminář s mezinárodní účastí	22
3.1. Povaha semináře	22
3.2. Účastníci	22
3.3. Program semináře	22
3.4. Průběh semináře	23
4. Sběr dat a předání materiálů	23
5. Organizace studijních pobytů	23
6. Vypracování závěrečné zprávy	24

ČÁST B.	
NÁRODNÍ SYSTÉMY POSUDKOVÝCH SLUŽEB	
(NÁRODNÍ ZPRÁVY)	25

I. FRANCOUZSKÁ REPUBLIKA

(Dr. Pierre Auffret)	26
1. Úvod	26
1.1. Počátky a základní principy	26
1.1.1. Počátky	26
1.1.2. Základní principy	26
1.2. Rozdělení odpovědnosti	27
1.2.1. Ministerstva	27
1.2.2. Parlament	27
1.2.3. Místní orgány	28
1.3. Organizace a kompetence	28
1.3.1. Soustavy povinného pojištění	28
1.3.2. Existence doplňkového pojištění	30
1.4. Zásady aplikované na řízení povinných soustav	30
2. Péče o zdraví	30
2.1. Organizace	30
2.1.1. Všeobecně	30
2.1.2. Lékařská posudková služba	32
2.1.3. Stížnosti	37
2.2. Dávky	39
2.2.1. Všeobecně	39
2.2.2. Zdravotní pojištění	42
2.2.3. Pojištění mateřství	43
3. Zdravotně postižení	44
3.1. Organizace	44
3.1.1. Pojištění	44
3.1.2. Všeobecná ustanovení o pomůckách	45
3.2. Rámec pro zaměstnance	47
3.2.1. Pracovní úrazy	47
3.2.2. Nemoci z povolání	53
3.2.3. Invalidita	56
3.3. Rámec pro nepracující	58
3.3.1. Organizace	58
3.3.2. Děti a mladiství s postiženími	59
3.3.3. Dospělí s postiženími	61
4. Stanovení stupně postižení	66
4.1. Invalidita: pracovní úraz	66
4.1.1. Obecné podmínky	66
4.1.2. Stanovení stupně invalidity z lékařského hlediska	66

4.2. Zdravotní postižení: nepracující	68
4.2.1. Filozofie	68
4.2.2. Hodnocení	68
4.3. Různé sazebníky invalidity pro různé situace	68

II. NIZOZEMSKÉ KRÁLOVSTVÍ

(Dr. Michael Chambers)	69
1. Úvod	69
1.1. Hlavní zákony v sociální oblasti	70
1.2. Organizace	70
1.3. Národní pojištění	72
2. Krátkodobé dávky	74
2.1. Dávky v nemoci a v mateřství	74
2.1.1. Postavení a právní předpisy	74
2.1.2. Dávky v mateřství	75
2.2. Organizace	75
2.3. Řízení	75
2.4. Metody hodnocení	76
3. Invalidní důchody	76
3.1. Pojištění invalidity (invalidita, částečná invalidita a bezmocnost)	76
3.1.1. Postavení a právní předpisy	76
3.1.2. Organizace	76
3.1.3. Řízení	76
3.1.4. Metody hodnocení	77
4. Státní péče a pomoc, soustavy státní pomoci a státní podpory	77
4.1. Invalidita a nehybnost	77
4.1.1. Postavení a právní předpisy	77
4.1.2. Organizace	78
4.1.3. Řízení	79
4.1.4. Metody hodnocení	79
5. Pracovní úrazy	79
Příloha: Stanovení míry poklesu výdělečné schopnosti	79

III. SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO

(Dr. Wolfgang Heine)	80
1. Úvod	80
1.1. Celková situace	80
1.2. Právní rámec	81
1.3. Právní povaha hodnocení	82
1.4. Taktická lékařská kritéria hodnocení	82
1.5. Postavení hodnocené osoby	82
1.6. Struktura zprávy	83
2. Zákonné zdravotní pojištění a pojištění dlouhodobé péče	83
2.1. Úvod	83

2.2. Postavení a právní předpisy	85
2.2.1. Postavení	85
2.2.2. Právní předpisy	86
2.3. Organizace a financování	89
2.3.1. Organizace uvnitř MES	89
2.3.2. Vztahy k ostatním institucím	90
2.3.3. Diagnostické prostředky	90
2.3.4. Financování	90
2.4. Řízení a správa	91
2.5. Metody hodnocení nemoci a potřeby rehabilitace nebo péče	94
2.5.1. Standardizace	94
2.5.2. Kontrola individuálních posudků	95
2.5.3. Kontrolní mechanismy a opakované posudky	95
2.5.4. Všeobecná opatření k zajištění kvality posouzení	95
3. Invalidní pojištění: invalidita, částečná invalidita, rehabilitace	95
3.1. Invalidita a rehabilitace	96
3.1.1. Rehabilitace má přednost před právem na důchod	96
3.1.2. Institucionální podmínky: struktury a postupy	96
3.2. MES a rehabilitace	97
3.2.1. Postavení a právní předpisy	97
3.2.2. Organizace a financování	103
3.2.3. Řízení a správa	106
3.2.4. Metody hodnocení snížené pracovní schopnosti	108
3.3. Invalidní důchod	110
3.3.1. Postavení a právní předpisy	111
3.3.2. Organizace	113
3.3.3. Řízení a správa	113
3.3.4. Metody hodnocení pracovní neschopnosti	116
4. Sociální pomoc a soustavy státní podpory	117
4.1. Preambule	117
4.2. Sociální pomoc	118
4.3. Soustava sociální kompenzace	119
5. MES v pojištění pracovních úrazů a nemocí z povolání (úrazové pojištění)	120
5.1. Úvod	120
5.2. Postavení a právní předpisy	121
5.2.1. Postavení	121
5.2.2. Právní předpisy	123
5.2.3. Postup při odvolání	125
5.3. Organizace a financování	126
5.3.1. Organizace uvnitř orgánu pojištění	126
5.3.2. Vztahy k jiným institucím	127
5.3.3. Diagnostická zařízení	127
5.3.4. Financování	127

5.4. Řízení a správa	128
5.4.1. Postupy při hodnocení	128
5.5. Metody hodnocení pracovní neschopnosti	129
5.5.1. Všeobecné metody	129
5.5.2. Forma posudku	130
5.5.3. Kontrola jednotlivých posudků	130
5.5.4. Kontrolní mechanismy a mechanismy přehodnocení	131
5.5.5. Obecná opatření k zajištění kvality posudků	131
6. Zvláštní problémy	132

IV. RAKOUSKÁ REPUBLIKA

(Dr. Herman Fried)	132
1. Úvod	132
1.1. Rakouský systém sociálního pojištění	133
1.2. Sociální zabezpečení: Posudkové služby a postupy	135
1.3. Státní sociální podpora a sociální pomoc v Rakousku	136
2. Nemocenské pojištění (Krankenversicherung)	136
2.1. Pracovní neschopnost z důvodu nemoci	137
2.1.1. Postavení posudkových služeb a právní předpisy	139
2.1.2. Organizace posudkových služeb	142
2.1.3. Řízení a správa posudkových služeb	145
2.1.4. Metody hodnocení	146
2.2. Mateřství	147
3. Pojištění invalidity (Pensionsversicherung)	149
3.1. Postavení posudkových služeb a právní předpisy	151
3.1.1. Posudkové služby	151
3.1.2. Právní předpisy	151
3.1.3. Postup při odvolání	151
3.2. Organizace posudkových služeb	152
3.3. Řízení a správa posudkových služeb	153
3.3.1. Dokumenty potřebné pro posouzení invalidity	153
3.3.2. Kontrolní mechanismus	153
3.4. Metody hodnocení	153
4. Sociální pomoc a státní podpora (Pflegegeld)	154
4.1. Postavení posudkových služeb a právní předpisy	157
4.1.1. Posudkové služby	157
4.1.2. Právní předpisy	158
4.1.3. Postup při odvolání	158
4.2. Organizace posudkových služeb	158
4.3. Řízení a správa posudkových služeb	159
4.3.1. Dokumentace pro posouzení dávek dlouhodobé péče	159
4.3.2. Kontrolní mechanismus	159
4.4. Metody hodnocení	160

5. Úrazové pojištění (Unfallversicherung)	160
5.1. Postavení posudkových služeb a právní předpisy	162
5.1.1. Posudkové služby	162
5.1.2. Právní předpisy	163
5.1.3. Postup při odvolání	163
5.2. Organizace posudkových služeb	163
5.3. Řízení a správa posudkových služeb	165
5.3.1. Dokumenty pro posouzení míry poklesu výdělečné schopnosti	165
5.3.2. Kontrolní mechanismus	165
5.4. Metody hodnocení	165
6. Zvláštní problémy	165
6.1. Standardizace pojmu zaměstnanec	165
6.2. Různí nositelé pojištění – různé rozhodování	165
6.3. Orientace klientů	166

V. VELKÁ BRITÁNIE

(Dr. Michael Chambers)	166
1. Úvod	166
1.1. Zákon o národní zdravotní službě, v platném znění	167
1.2. Organizace	168
1.2.1. Posudková služba v dávkovém úřadu	168
1.2.2. Lékařské posudkové služby	169
1.2.3. Odvolání	169
2. Hodnocení pracovní neschopnosti ve vztahu ke krátkodobým dávkám	170
2.1. Nemocenské pojištění – dávky v nemoci a v mateřství	170
2.1.1. Postavení a právní předpisy	170
2.1.2. Organizace	171
2.1.3. Řízení	171
2.1.4. Metody hodnocení	171
2.2. Dávky v mateřství	172
2.2.1. Postavení a právní předpisy	172
2.2.2. Organizace	172
2.2.3. Řízení	172
2.2.4. Metody hodnocení	172
2.3. Soukromé pojištění	173
3. Hodnocení pracovní neschopnosti ve vztahu k důchodům	173
3.1. Státní starobní důchod	173
3.2. Invalidní důchody	173
3.2.1. Postavení a právní předpisy	173
3.2.2. Organizace	176
3.2.3. Řízení	176
3.2.4. Metody hodnocení	176

4. Státní sociální péče a pomoc	177
4.1. Sociální pomoc a soustavy státní podpory	177
4.1.1. Postavení a právní předpisy	177
4.1.2. Organizace	177
4.1.3. Řízení	178
4.1.4. Metody hodnocení	178
4.1.5. Dávky	179
5. Pracovní úraz	183
5.1. Invalidní důchod	183
5.1.1. Postavení a právní předpisy	183
5.1.2. Organizace	185
5.1.3. Řízení	186
5.1.4. Metoda hodnocení	186
Příloha: Lékařská kritéria stanovení úrovní handicapu/ zdravotního postižení	188

VI. ČESKÁ REPUBLIKA

(Dr. Jiří Biskup)	195
1. Úvod	195
1.1. Organizace, začleňování, postavení a řízení lékařské služby	195
2. Hodnocení zdravotního stavu při krátkodobé pracovní neschopnosti	197
3. Hodnocení zdravotního stavu pro důchodové účely	197
3.1. Plná a částečná invalidita obecná	197
3.2. Plná a částečná invalidita fyzická	199
3.3. Dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči ...	199
3.4. Bezmocnost	200
4. Hodnocení zdravotního stavu pro účely státních sociálních dávek	201
4.1. Státní sociální podpora	201
4.2. Sociální péče	202
5. Hodnocení zdravotního stavu pro účely úrazového odškodnění	204

ČÁST C.

MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ

(MUDr. Jan Sedlak)	207
1. Geneze současného stavu	208
2. Nemocenské a mateřské dávky	214
3. Invalidní pojištění	218
4. Státní sociální podpora a pomoc	225
5. Dávky při pracovních úrazech	227
6. Závěr	234

ČÁST D.

CESTOVNÍ ZPRÁVY ÚČASTNÍKŮ ZAHRANIČNÍCH STÁŽÍ 235

I. FRANCIE

(Dr. R. Langer, Dr. A. Zvoníková) 236

1. Úvod 236

2. Organizace posudkové činnosti
v rámci francouzského sociálního systému 238

3. Právní aspekty postavení posudkového lékaře
a vlastního posudkového procesu 240

4. Pojetí invalidity, nemoci z povolání, pracovního úrazu,
handicapu a dočasné pracovní neschopnosti 242

5. Celkové hodnocení studijní cesty 244

II. NIZOZEMSKO

(Dr. A. Budilová, Dr. Š. Čulík, Mgr. M. Němečková) 244

1. Úvod 244

2. Sociální systém v Nizozemsku 245

3. Organizace a působnost 246

4. Krátkodobá pracovní neschopnost 247

5. Posuzování invalidity 249

6. Nároky na kvalifikaci posudkových lékařů
a pracovních expertů 251

7. Celkové hodnocení studijní cesty 251

III. NĚMECKO

(Dr. A. Budilová, Dr. R. Langer, Mgr. M. Němečková, Dr. A. Šedivý) 252

1. Úvod 252

2. Poznatky o právní stránce činnosti posudkové služby v SRN 253

2.1. Organizace posudkového procesu u navštívených subjektů 253

2.2. Právní problematika související s posudkovým procesem 255

2.2.1. Postavení posuzovaného pojištěnce 255

2.2.2. Postavení posudkového lékaře 256

2.3. Opravné řízení 257

3. Poznatky o posuzování zdravotního stavu občanů
pro účely důchodového pojištění, nemocenského pojištění,
úrazového pojištění a sociální péče 257

3.1. Posuzování zdravotního stavu občanů
pro účely důchodového pojištění 257

3.2. Posouzení invalidity 258

3.3. Posuzování zdravotního stavu pro účely úrazového pojištění	261
3.4. Posuzování zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění	262
3.5. Posuzování zdravotního stavu pro účely sociální pomoci	263
4. Závěry	263
5. Celkové hodnocení studijní cesty	264

IV. RAKOUSKO

(Dr. J. Sedláčková, Dr. H. Šobíšková, Dr. J. Wernerová)	264
1. Úvod	264
2. Vídeňská zdravotní a nemocenská pojišťovna	265
3. Sociální pojišťovna zaměstnanců	267
4. Zaměstnanecká sociální pojišťovna dělníků	268
5. Rehabilitační centrum úrazové pojišťovny	270
6. Celkové hodnocení studijní cesty	272

V. VELKÁ BRITÁNIE A IRSKÁ REPUBLIKA

(Dr. J. Biskup, Dr. A. Budilová, Dr. Š. Čulík, Dr. J. Kutina)	272
1. Úvod	272
2. Sociální systém v Irské republice	273
2.1. Odvolací řízení	275
3. Sociální systém ve Velké Británii	276
3.1. Struktura lékařských služeb	276
3.2. Posuzování pracovních úrazů	277
3.3. Posuzování invalidity	277
3.4. Posuzování zdravotního stavu pro účely dalších příspěvků pro zdravotně postižené	278
3.5. Lékařská centra	279
4. Celkové hodnocení studijní cesty	280

ČÁST E.

NĚKOLIK ÚVAH MÍSTO ZÁVĚRU

(Prof. JUDr. Igor Tomeš)	281
--------------------------	-----

PŘÍLOHY

1. Seznamy všech, kteří se na projektu podíleli	284
2. Seznam materiálů předaných Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR	289
3. Přípomínky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR k první verzi národních zpráv	291
Poznámky	294